

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Hegymegi-Barakonyi Zoltán ügyvéd által képviselt M. Nyrt. I.r. és a személyesen eljáró J. Cs. II.r. felpereseknek a dr.László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróság előtt 2.K.35.138/2006/14. számon indult perben a Fővárosi Ítéltábla 2008. október 29. napján kelt 2.Kf.27.053/2008/10. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 22. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem és az I.r. felperes által 3. sorszámon benyújtott csatlakozó felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. december 1. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.053/2008/10. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

A felek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségüket maguk viselik.

Kötelezi az I.r. felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 18.000.- /tizennyolcezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket. Az alperes által le nem rótt 36.000.- /harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az I.r. felperes 2005-ben egy D. elnevezésű díjcsomagot vezetett be. A díjcsomag népszerűsítése rádió-tv reklámokkal, szórólapokkal, sajtóhirdetésekkel, internetes tájékoztatásokkal, buszmatricákkal, kirakati és óriásplakátokkal történt egy bevezető 2005. augusztus 24.-szeptember 16-ig tartó, és egy 2006. március 1.-április 14-ig tartó tavaszi kampány keretében. A televízió reklámokon, a szórólapokon, a buszmatricákon, a plakátokon az ajánlat

részleteiről közölt tudnivalók a szöveg többi részéhez képest különösen apró betűkkel jelentek meg. Ezek a tájékoztatások arra vonatkoztak, hogy a díjcsomag perc- és az írásos üzenet díjainak a reklám fő felületén közölt összeghez képest meghatározott esetekben jelentősen eltérnek, azoknál magasabbak.

Az alperes ilyen tényállás alapján megállapította, hogy az I.r. felperes a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított és nevezett a 2006. augusztus 29-én hozott Vj-48/2006/23. számú határozatával 100.000.000.- forint versenyfelügyeleti bírsággal sújtotta, arra hivatkozva, hogy a díjcsomagról olyan hiányos tájékoztatást nyújtott az I.r. felperes, mely alkalmas volt a fogyasztók megtévesztésére. Az alperes a jogsértést súlyosnak értékelte a kampány intenzitása, kiterjedése, ismétlődése, a szükséges információk tudatos elhallgatása és a felperes korábbi jogsértő magatartása miatt.

A jogerős határozat felülvizsgálata iránt az I.r. és a II.r. felperesek nyújtottak be keresetet. Az I.r. felperes a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes eljárásának megszüntetését vagy az alperes új eljárásra kötelezését, illetőleg a határozat megváltoztatásával a bírság mérséklését kérte. A II.r. felperes a határozat megváltoztatásával az I.r. felperes 12.414.000.000.- forint bírsággal sújtását kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, a II.r. felperes keresetét a perindítási jogosultság hiánya miatt.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintve azt részben megváltoztatta és a bírság összegét az alperesi határozat megváltoztatásával 70.000.000.- forintra mérsékelte. Indokolása szerint a bírság összege eltúlzottan súlyos, annak mértékénél nem vették megfelelően figyelembe a súlyosító és enyhítő körülményeket, nem felel így meg a határozat a speciális és generális prevenció által támasztott igényeknek. Enyhítő körülményként vette figyelembe a másodfokú bíróság, hogy a kampányok sűrűsége - tekintettel arra, hogy a bevezető és a tavaszi kampány között félév is eltelt - a bírság kiszabásánál nem lett volna figyelembe vehető -, valamint, hogy az apró betűs tájékoztatással az I.r. felperes legalább igyekezett eleget tenni tájékoztatási kötelezettségének, így a felróhatóságnak e körben csekélyebb a foka továbbá, hogy volt olyan reklámja is az I.r. felperesnek, mellyel kapcsolatban az alperes jogsértést nem állapított meg. Mindezek indokolttá tették a bírság leszállítását.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati, az I.r. felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Az alperes kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Előadta, hogy az I.r.

felperes reklámjai egymásra épülő jellege miatt ismételt jogsértést eredményeztek. Az I.r. felperes magatartása felróható volt, mert a vásárlók magatartását tisztességtelenül befolyásolta. Tájékoztatása emellett hiányos is volt. Annak jelentősége - az alperes álláspontja szerint - nincs, hogy volt a felperesnek olyan reklámja is, mely tisztességes volt, mert ez nyilvánvalóan nem csökkentheti a jogsértő magatartása súlyát.

Az I.r. felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a bírság mérséklését vagy a bírságra vonatkozó alperesi döntés új eljárásra kötelezés nélküli hatályon kívül helyezését kérte. Eddigi előadásait azzal tartotta fenn, hogy az alperes határozata a bírságot illető döntéssel kapcsolatban - hasonlóan az elsőfokú bíróság ítéletével - elnagyolt volt.

Jogszabálysértésként a felek a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LXX. törvény /a továbbiakban: Tpv./ 78. §-ára utaltak, az alperes továbbá a Pp. 221. §-ára hivatkozott.

A felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Tpv. 78. § /1/ bekezdése rendelkezik a bírság kiszabásának lehetőségéről. E szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a törvény rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve - a határozatban azonosított - vállalkozás csoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének 10 %-a lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társadalmi szervezetével, a köztestülettel, az egyesüléssel és más hasonló szervezettel szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évében elért nettó árbevételének 10 %-a lehet. A bírság mértékéről a Tpv. 78. § /3/ bekezdés rendelkezik, amikor kimondja, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedettsége alapozhatja meg.

Az I.r. felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmében nem vitatta, hogy a Fővárosi Ítéltábla ítéletében a bírsággal kapcsolatban részletes indokolás van /Pp. 221. §-ának megfelelően/, azonban arra utalt, hogy az ítéltábla határozatának meghozatalánál további

szempontokat is köteles lett volna figyelembe venni. Ez a bírság összegének elengedését vagy jelentős csökkenését eredményezhette volna. Ezek közül a tényezők közül figyelembe kellett venni az I.r. felperes tevékenységével kapcsolatban a felróhatóság hiányát, valamint hogy okoztak-e egyáltalán jogsérelmet a reklámok a fogyasztók számára. Ezek mellett az I.r. felperes két, a másodfokú bíróság által értékelt tényezőre is hivatkozott. Ezek közül a kampányok időbeli közelségének súlyosbító körülményének figyelembe vételét az ítélet tábla mellőzte, továbbá értékelte azt is, hogy voltak olyan reklámok is, amelyekben a fogyasztók tájékoztatása megfelelő volt.

A bírság mértékének megváltoztatása körében a felróhatóság és a jogsérelem okozásával kapcsolatban az ítélet tábla részletesen kifejtette álláspontját, mely a Pp. 206. §-ában foglalt bizonyítékok mérlegelésén alapult.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében állította, hogy a kampányok időbeli közelsége, valamint a felróhatóság kérdése megfelelően értékelve volt határozatában, továbbá utalt arra, hogy a nem jogsértő reklámok enyhítő körülményként nem vehetők figyelembe. A Tptv. 78. § /3/ bekezdése sorolja fel azokat a körülményeket, melyeknek jelentőségük van a bírság összegének meghatározására. Az alperes határozatában foglalt ezen körülmények értékelését az elsőfokú bíróság elfogadta, ítéletében azonban a húsz oldalas indokolás egyetlen mondatában utalt csak a bírságkiszabás helyességére. A bírság mértékét részletesen vizsgálva, valamennyi körülményt értékelve a másodfokú bíróság foglalt el eltérő álláspontot. A jogerős ítélet megállapításaiból kitűnően az alperes által a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt és az ítélet tábla által értékelt körülmények a bírság összegére vonatkozó hatása megfelelően értékelésre került, az erre vonatkozó döntését az ítélet tábla a bizonyítékok mérlegelése alapján hozta. A bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet [Pp. 206. § /1/ bekezdése] felülvizsgálati kérelemmel eredménnyel akkor támadható, ha a megállapított tényállás iratellenes, illetőleg ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen volt. A perbeli esetben a másodfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen mérlegelve helyes tényállás alapján hozta meg ítéletét. Helyesen döntött tehát a jogerős ítéletet hozó bíróság, amikor a bírság összegét megalapozó tényezőket az ítéletében foglaltakban megfelelően értékelte. Alaptalan ennél fogva az alperesnek a kampány időbeli közelségével, a felróhatóság kérdésével és a nem jogsértő reklámok enyhítő körülményével kapcsolatban kifejtett felülvizsgálati érvelése. Ebben a körben az I.r. felperes érvelése megalapozott volt. Ez az érvelés azonban nem volt megalapozott olyan mértékben, ami lehetővé tette volna a bírságra vonatkozó alperesi határozat hatályon kívül helyezését.

Megjegyzzi végül a Legfelsőbb Bíróság, hogy a jogerős ítéletben található olyan kifejezések, mint pl. speciális prevenció és enyhítő körülmények nem a közigazgatási jog, hanem a büntető jog körébe tartoznak. Ezeknek használatát a Tpvt. 78. § /3/ bekezdése semmivel nem támasztja alá.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás költségeit a Pp. 81. § /1/ bekezdésének utolsó mondata értelmében mindegyik fél maga viseli.

A csatlakozó felülvizsgálati illeték megfizetésére az I.r. felperes, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény /a továbbiakban: Itv./ 50. §-ának /1/-/3/ bekezdésében, 39-41. §-aiban foglaltaknak megfelelően és a 64. §-a szerint alkalmazandó 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján köteles. Az Itv. 5. § /1/ bekezdésének c/ pontja értelmében az illetékmentes alperes által le nem rótt illetéket az állam viseli.

Budapest, 2009. december 1.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács Ákos sk. előadó bíró, dr.Sperka Kálmán sk. bíró